

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

Проект

НАРЕДБА №

от Г.

за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ

Раздел I

Обща разпоредба

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат:

1. критериите за класифициране на земеделските площи;
2. условията за допустимост за подпомагане на земеделските площи;
3. допустимите за подпомагане елементи на заобикалящата среда в земеделските площи.

(2) Критериите и условията за допустимост по ал. 1 се прилагат при подпомагане на земеделските стопани по следните схеми и мерки за плащане на площ:

1. схемите за директни плащания на площ по чл. 38а, ал. 1 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП);
2. схемата за преходна национална помощ за земеделска земя на хектар по чл. 38а, ал. 2 от ЗПЗП;
3. мярка 10 „Агроекология и климат“ от Програма за развитие на селските райони (ПРСР) 2014 – 2020 г.;
4. мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014 – 2020 г.;
5. мярка 12 „Плащания по Натура 2000 и плащания по Рамкова директива за водите“ от ПРСР 2014 – 2020 г.;
6. мярка 13 „Плащания за райони с природни или други специфични ограничения“ от ПРСР 2014 – 2020 г.

Раздел II

Критерии за класифициране на земеделските площи

Чл. 2. (1) Като земеделски площи се класифицират тези части от територията на страната, които притежават природни дадености, правещи ги пригодни за извършване

на земеделска дейност.

(2) Земеделските площи се включват в Системата за идентификация на земеделските парцели (СИЗП) по чл. 30, ал. 2, т. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) като част от физически блокове - земеделски тип земи съгласно Приложението от Наредба № 105 от 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол (обн, ДВ, бр. 82 от 2006 г.) (Наредба № 105 от 2006 г.).

Чл. 3. (1) Не са земеделски площи:

1. необработваемите площи, непригодни за извършване на земеделска дейност – захрастени територии, дерета, оврази, полски пътища, прокари и просеки;
2. териториите, заети от гори;
3. урбанизираните територии – градски структури, застроени площи извън населените места, гробищни паркове, други инженерно-технически съоръжения (соларни паркове, паркинги, производствени площадки и др.) и зони за спорт и отдих (писти, паркове, стадиони, хиподруми, голф игрища и др.);
4. водните обекти и прилежащите им площи – реки и речни корита, езера, язовири, блата, канали, рибарници и др.;
5. нарушените терени – кариери, открити рудници и табани, сметища и хвостохранилища;
6. транспортната инфраструктура и прилежащите към нея територии – пътища с трайна настилка, железопътни линии, летища и др.;
7. голи и ерозирани терени – заети от пясъци, чакъл и голи скали;
8. площи с нормативни ограничения за извършване на земеделска дейност – резервати, военни обекти и др.

(2) Неземеделските площи се включват в СИЗП по чл. 30, ал. 2, т. 2 от ЗПЗП като част от физически блокове - неземеделски тип земи съгласно Приложението от Наредба № 105 от 2006 г.

(3) Площите по ал. 1 са трайно неподходящи за подпомагане и не се включват в слой "Площи, допустими за подпомагане".

Раздел III

Условия за допустимост за подпомагане на земеделските площи

Чл. 4. (1) Допустимите за подпомагане земеделски площи съгласно чл. 32, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от

17 декември 2013 година (ОВ L 347, 20.12.2013 г.) (Регламент (ЕС) № 1307/2013), които:

1. се поддържат в състояние годно за производство, трябва да отговарят на изискванията на чл. 5 и 6;

2. се използват за производство, трябва да отговарят на изискванията на чл. 7 – 9.

(2) Площите по ал. 1, с изключение на изброените в Раздел V, се включват в слой "Площи, допустими за подпомагане".

Чл. 5. За поддържането на земеделските площи в състояние, годно за производство по смисъла на чл. 4, параграф 1, б. „в“, подточка „ii“ от Регламент (ЕС) № 1307/2013, трябва да бъде приложена поне една от следните дейности на:

1. обработваеми земи – изораване, дисковане, косене на тревата без изнасяне на сено/сенаж, обработка с хербициди;

2. постоянно затревени площи – косене на тревата без изнасяне на сено/сенаж;

3. трайни насаждения – изораване, дисковане, косене на тревата, обработка с хербициди, премахване на плевели в междуредиата.

Чл. 6. Земите под угар са допустими за подпомагане, когато:

1. върху тях е извършена най-малко една почвена обработка (изораване, дисковане) от 1 януари до 31 май на годината на кандидатстване и

2. следи от дейностите по чл. 5, т. 1 са разпознаваеми през цялата календарна година.

Чл. 7. Обработваемите земи са допустими за подпомагане, когато са засети със земеделска култура, която е налична или може да бъде установена чрез растителните остатъци от нея.

Чл. 8. (1) Постоянно затревените площи според начина им на ползване са:

1. постоянни пасища за паша на животни - площи с плътна тревна покривка, които се ползват за паша;

2. ливади за косене - площи с плътна тревна покривка, които се ползват за добив на сено/сенаж чрез косене.

(2) Допустими за подпомагане са постоянно затревените площи по ал. 1 когато на тях:

1. има не повече от 100 броя дървета и/или храсти на хектар с височина над 0,5 м. (за видовете от чл. 10, ал. 1 – независимо от височината), които са с мозаечно разположение;

2. има мозаечно разположени сгради, съоръжения, скали, скални участъци, ерозирали или оголени терени, които заемат не повече от 10 % от общата площ, след изключване на неподходящите за подпомагане площи по чл. 10, ал. 1.

3. следите от паша или косене са разпознаваеми през цялата календарна година.

Чл. 9. (1) Трайните насаждения са допустими за подпомагане когато:

1. най-малко 70 % от растенията, в парцела, след изключване на неподходящите за подпомагане площи по чл. 10, са живи (неизсъхнали);

2. почвената повърхност в междуредията се поддържа с подходящи обработки или косене според прилаганите системи (угарна, чимово-мулчирна, мулчирна или ливадно зачимяване).

(2) Изискването на ал. 1, т. 1 не се прилагат за многогодишните медицински и ароматни култури и ягодоплодните видове.

(3) Изискването по ал. 1, т. 2, се счита за изпълнено, когато следи от дейностите са разпознаваеми през цялата календарна година.

Чл. 10. (1) Трайно неподходящи за подпомагане са земеделските площи или части от тях, заети от:

1. дървесна и храстовидна растителност;

2. нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*), къпина (*Rubus spp.*), клек (*Pinus mugo*), хвойна (*Juniperus spp.*), аморфа (*Amorpha fruticosa*);

3. бързорастящи дървесни видове с кратък цикъл на ротация извън изброените в Приложение № 1 от Наредба № 3 от 2015 г. за условията и реда за прилагане на схемите за директни плащания (обн., ДВ, бр. 16 от 2015 г.);

4. сгради, съоръжения, скали, скални участъци, ерозирани или оголени терени.

(2) Временно неподходящи за подпомагане са земеделските площи или части от тях, за които в календарната година се установи, че:

1. са изоставени – земеделски площи без наличие на земеделска дейност (производство на продукция или поддържане в състояние, годно за производство), които могат да бъдат приведени в състояние годно за подпомагане чрез стандартни земеделски мероприятия или чрез премахване на камъни, дървесна, храстовидна и друга нежелана растителност;

2. височината на тревостоя е над:

а) 0,5 м. за земи под угар и междуредията в трайни насаждения;

б) 0,7 м. за ливади по чл. 8, ал. 1, т. 2 и временно затревени площи;

в) 0,35 м. за постоянно затревени площи, поддържани в състояние, годно за производство съгласно чл. 5, ал. 1, т. 2;

3. са временно недостъпни за извършване на земеделска дейност;

4. са опожарени;

5. са наводнени.

(3) Площите по ал. 1 и 2 не се включват в слой "Площи, допустими за подпомагане", когато заедно или поотделно заемат повече от 100 кв. м.

Раздел IV

Елементи на заобикалящата среда

Чл. 11 (1) Линейни елементи на заобикалящата среда:

1. живи плетове/дървета в редица – редици от дървета, храсти или комбинация от двете;

2. каменни стени – направени от човека структури от камъни или тухли;

3. синори (полски граници), върху които не се произвежда земеделска продукция;

4. тераси;

5. канавки за целите на напояването или отводняването;

6. буферни ивици по протежението на водни басейни.

(2) Други елементи на заобикалящата среда:

1. полски горички – дървета/храсти в група със застъпващи се корони;

2. единични дървета с незастъпващи се корони и позволяващи извършването на съответната земеделска дейност, спрямо начина на трайно ползване на парцела.

(3) Линейните елементи на заобикалящата среда се включват в слой "Площи, допустими за подпомагане", когато тяхната ширина не надхвърля 2 м. с изключение на елементите, които подлежат на опазване съгласно националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, одобрени със заповед на министъра на земеделието, храните и горите.

(4) Полските горички се включват в слой "Площи, допустими за подпомагане", когато са с площ не повече от 100 кв. м.

Раздел V

Условия за допустимост за подпомагане на площи, заявени по мерки от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

Чл. 12 (1) Земеделски площи, които попадат във физически блокове с начин на трайно ползване „Пасища, мери и ливади“, в това число „Естествени пасища и ливади“, „Горски ливади и пасища“ и „Смесено земеползване“, са допустими за

подпомагане по мярка 10, направление „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност“ от ПРСР 2014 – 2020 г., когато попадат в териториалния обхват на направлението и не повече от 25 % площта на парцела е заета от мозаечно разположени дървета, храсти, скали и други трайно неподходящи за подпомагане площи с единична площ под 100 кв. м.

(2) Пасищата по мярка 10, направление „Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)“ от ПРСР 2014 – 2020 г., са допустими за подпомагане с цялата си площ независимо от процента налични върху тях дървесна или храстовидна растителност, скали, скални участъци, ерозирани или оголени терени.

Чл. 13. Постоянно затревени площи, които попадат във физически блок с начин на трайно ползване: „Пасища, мери и ливади“, в това число „Естествени пасища и ливади“ и „Горски ливади и пасища“ и „Смесено земеползване“ са допустими за подпомагане по мярка 12 „Плащания по Натура 2000 и Рамковата директива за водите от ПРСР 2014 – 2020 г.“, когато попадат в териториалния обхват на мярката и не повече от 25 % от площта на парцела е заета от мозаечно разположени дървета, храсти, скали и други трайно неподходящи за подпомагане площи, които са с единична площ под 100 кв. м.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Временно затревени площи“ са обработваеми земи, заети от смеси от треви и други тревни фуражи, които се използват за паша или косене независимо дали се прилагат почвени обработки и дали се променя състава на тревните смеси.

2. „Земеделски площи“ са площите съгласно чл. 4, параграф 1, б. „д“ от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

3. „Земя, под угар“ е обработваема земя, която не е заета със земеделска култура.

4. „Ливадно зачимяване“ е изкуствено поддържане на почвената повърхност в чим.

5. „Мозаечно разположение“ има, когато храстите и дърветата са с недопиращи се корони, с гъстота, позволяваща безпрепятствено преминаване на животни при пашуване или безпрепятствено косене, и когато единичните обекти са под 100 кв. м, с плътна тревна покривка между тях.

6. „Мулчирна система“ е система, при която се създава изкуствена покривка (мулч) върху повърхността на почвата (слама, сено, стъблени и листни отпадъци, торф,

полиетиленово фолио и др.).

7. „Обработваеми земи“ са площите съгласно чл. 4, параграф 1, б. „е“ от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

8. „Постоянно затревени площи“ са площите съгласно чл.4, параграф 1, б. „з“ от Регламент (ЕС) № 1307/2013 с изключение на подточки “i” и „ii”.

9. „Трайни насаждения“ са насажденията, съгласно чл. 4, параграф 1, б. „ж“ от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

10. „Чим“ е затревена почвена повърхност с многогодишни житни или други тревни смеси.

11. „Чимово-мулчирна система“ е система на поддържане на постоянен чим, като тревата се окосява периодично и се оставя на място за мулчиране на почвата.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 40 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

§ 3. Тази наредба отменя Наредба № 2 от 2015 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ (обн., ДВ, бр. 15 от 2015 г.).

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

РУМЕН ПОРОЖАНОВ

Министър на земеделието и храните

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Заместник-министър на земеделието, храните и горите

.....
..... 2018 г.

ОДОБРИЛ,
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
МИНИСТЪРА НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, **МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО,**
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ: **ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ:**
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ **РУМЕН ПОРОЖАНОВ**
Г-Н РУМЕН ПОРОЖАНОВ

ДОКЛАД

от Вергиния Кръстева – заместник-министър на земеделието, храните и горите

Относно: Проект на Наредба за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

На основание чл. 40 от Закона за подпомагане на земеделските производители внасям за издаване проект на Наредба за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ. Настоящият проект на наредба предвижда да отмени действащата Наредба № 2 от 2015 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ (обн., ДВ, бр. 15 от 2015 г.), тъй като се налагат съществени структурни промени и предвид измененията в европейското законодателство, касаещо схемите и мерките на площ. В действащата Наредба № 2 от 2015 г. има няколко текста, които уреждат допустимостта на площите по мерки от ПРСР 2007 – 2013 г., които от 2018 г. не се прилагат с изтичане на последните поети дългосрочни ангажименти по тях.

С предложеният проект на Наредба за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ се уреждат критериите за класифициране на земеделските площи, условията за допустимост за подпомагане на земеделските площи и допустимите за подпомагане елементи на заобикалящата среда в земеделските площи. В обхвата на Наредбата са предвидени критерии и условия за допустимост на площите при подпомагане на земеделските стопани по схемите за директни плащания и схемите за преходна национална помощ по чл. 38а, ал. 1 и 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители и мерки за плащане на площ от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014 – 2020 г.

На 29.12.2017 г. в Официален вестник на ЕС беше публикуван Регламент (ЕС) 2017/2393 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2017 година за изменение на Регламент (ЕС) № 1305/2013 относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), Регламент (ЕС) № 1306/2013 относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика, Регламент (ЕС) № 1307/2013 за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика, Регламент (ЕС) № 1308/2013 за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и Регламент (ЕС) № 652/2014 за установяване на разпоредби за управлението на разходите, свързани с хранителната верига, здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и растителния репродуктивен материал (ОВ, L 350 от 29.12.2017 г.). Предложените текстове в проекта на наредба, които се отнасят до определението за постоянно затревени площи и в частност временно затревените площи като категория в обработваемите земи целят отразяване на националните решения, за които регламента предоставя свобода на държавите-членки да вземат във връзка със собствените си специфика и приоритети. По отношение на определението за постоянно затревени площи две са най-важните решения, които всяка държава трябва да вземе: едното касае възможността за почвени обработки на площите с треви и тревни фуражи на обработваеми земи в рамките на 5-годишния период преди класифицирането им като постоянно затревени за целите на определяне на съотношението на постоянно затревените площи към цялата земеделска площ – т. нар. временно затревени площи, а другото касае класифицирането като постоянно затревени площи на територии, в които тревите и тревните фуражи не са преобладаващи. В България не са постоянно затревени площите, в които тревите и тревните фуражи не са преобладаващи и това е отразено в съвкупността от критерии за

допустимост на постоянно затревените площи. Определението за временно затревени площи прецизира, че в рамките на 5-годишния период е допустимо на тези площи да се извършват почвени обработки.

Предвид горното и във връзка с предложените от страната корективни мерки по една от констатациите от одитна мисия АА/2016/022/BG в проекта на акта се предлага отпадане на съчетаването на временни и постоянни затревени площи (в наименованието на номенклатурата на културите от код 314000 отпада „временни пасища“) в рамките на една категория и създаване на отделна група „временно затревени площи“ в обработваемите земи.

В предложениия проект на наредба се прецизира периодът, в който трябва да бъде извършена почвената обработка на земите оставени под угар като се въвежда и начална дата. От възможните подходи за избор на начална дата на този период, за Република България най-подходяща дата за стартиране на периода е началото на календарната година (1 януари), тъй като се приема, че подпомагането на земеделските стопани по директни плащания обхваща периода от 1 януари до 31 декември.

В проекта на акта се въвежда изключение по отношение на изискването 70% от растенията в трайните насаждения да са живи (неизсъхнали) за ягодоплодните видове и многогодишните медицински и ароматни култури, тъй като в обхвата им влизат култури, различни от дървесните, които по спецификата на жизнения цикъл на културата са трайни многогодишни насаждения, но по същността и нивото на механизация на агротехническите мероприятия се доближават до обработваеми земи.

Предложеният проект няма да ангажира допълнителен финансов ресурс за бюджета на МЗХГ, тъй като наредбата касае критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ, които се финансират със средства съответно от Европейския фонд за гарантиране в земеделието (ЕФГЗ) и Европейския фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Проектът на наредбата няма да доведе до допълнителни финансови разходи за земеделските стопани.

С проекта на наредба не се транспонират актове от правото на Европейския съюз, поради което не е приложена таблица за съответствие с правото на Европейския съюз.

На 29.01.2018 г. предложениият проект на наредба е представен за предварителни консултации по електронен път с представители на браншовите организации и асоциации, заинтересовани от предвидените изменения. В предоставения 3-дневен срок

за предложения и коментари, постъпи бележка от Национална асоциация на зърнопроизводителите, която беше отразена в проекта на акта.

Проектът е съгласуван в съответствие с Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на актове в системата на Министерството на земеделието, храните и горите.

Съгласно чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове, проектите на Наредба за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ и доклада на вносителя са публикувани на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на земеделието, храните и горите за срок от 30 дни.

Справката за отразяване на постъпилите предложения от обществените консултации заедно с обосновка за неприетите предложения е публикувана на интернет страницата на Министерството на земеделието, храните и горите и на Портала за обществени консултации.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 40 от Закона за подпомагане на земеделските производители, предлагам да издадете предложената Наредба за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ.

- Приложение:**
1. Наредба;
 2. Справка за отразяване на постъпилите становища;
 3. Постъпили становища;
 4. Справка за проведената обществена консултация.

ВЕРГИНИЯ КРЪСТЕВА,
Заместник-министър